

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Feliratok szerkesztő háborús írásai a szerkesztőség felől: **PURJESZ MÓR.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szechenyi-tér 1., telefon-szám 124

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egy évre 14 korona. Megyéd évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " Egy hónap 1 " 20

Győzelmes harcunk az oroszokkal

Varsó ostroma előtt

A németek 30 kilométernyire vannak Varsótól

A szövetségesek offenzívája dalmásan halad előre Orosz-Lengyelországban. Azóta, hogy Hindenburg a nagy győzelmet megjelentette a császárnak, a német és osztrák magyar csapatok teljes erővel üldözik az ellenséget, amely mindhátrább húzódik a Vistula tusa partja felé. Az üldözés legjobban előrehaladt északon, ahol a németek Varsó ellen irányult offenzívájuk során már harminc kilométernyire közelítették meg Orosz-Lengyelország fővárosát. 30 kilométer mindössze két napi járóföld és így el lehetünk rá készülvé, hogy a közel napokban Varsó körülfűréséről és ostromáról fogunk kapni örömdetes híreket.

Az előnyomulás Varsótól délre is folytatódik. Az orosz hadsereg, a mely Piotrkowól Opatowig húzódt vissza, csakhamar kénytelen lesz ezt az állást is feladni és a Vistuláig visszahátrálni. Mintegy pedig az alsó Nida és a Dunajec mentén csapataink az oroszok minden előretörési kísérletét visszaverték, az ellenségnek itt is hamar meg kell kezdeni a visszavonulását.

Mindjobban kiderül, hogy a galíciai új orosz offenzívának tisztán védekező és fedező jellege van. A döntés semmiesetre se itt fog megtörténni, hanem Varsótól délre.

Az oroszok szoroson túl haladtak csapataink a Galiciában üldözik az ellenséget.

Mai híreink a következők:

Höfer jelentése.

A tegnapi napoz az oroszok Bukovinában és a Kárpátokban élénkebb tevékenységet fejtettek ki. Csapataink a Szucsava folyónál, a Cseremosz felső vidékén tovább nyugatra a Kárpátok gerincén, szűn a Nagyg völgyében, Ökörmezónél, — ahol tegnap az ellenségnek egy támadása súlyos veszteségek mellett meghusult, — végül pedig a Latorca legfelsőbb vidékén és az oroszok szorosától északra állanak. Ettől a szorosától nyugatra az ellenségnek, amely itt előnyomulását becsün-

tette, egyellenegy kárpáti átjáró sincs birtokában.

Gorlice vidékén és Zasklytől északra az oroszoknak tegnap és a múlt éjjelen át is folytatott heves támadásait mindenütt visszautasítottuk.

A Nida mentén nyugalom volt. Tovább északra a szövetségesek támadása előrehalad.

Przemysl előtt megállapítottuk, hogy orosz járőrök osztrák-magyar egyenruhát viseltek. Az ellenség tisztjei és legénysége, akik ezzel a meg nem engedett hadicsellel élnek nem igényelhetik a nemzetközi egyezmények és hadiszokások kedvezményét.

A balkáni hadiszíntéren a nyugalom tovább tart. Trebisztól keletre tűzsergünk a montenegrókat több órai tűzsergi harc után visszavonulásra kényszerítette.

Höfer, altábornagy, a vezérkar főnökeinek helyettese.

A kárpáti harcok.

Grác, jan. 2.

A „Grazer Tagespost“ írja: Az erdős Kárpátok nyugati részeiben csapataink tekintélyes eredményeket értek el. Előrehaladásuk úgy az oroszok szorosától északra, mint a lupkovi szorosától északra egészen a galíciai hegyekben sikerült. Az oroszok a VIII. hadsereg főerőit a Gorlice-Tuchov közti területre tolták. Legnagyobb jelentőségű sikeres offenzívánk a közepes és alsó Dunajec keleti partján, valamint az alsó Nidán. Az oroszok hatalmas erővel megújították támadásukat, ezek azonban tűzsergünk és gyalogságunk pusztító tűzében összeomlottak. Az ellenség óriási veszteségeket szenvedett. A Chercyn-Opatow közötti területen nem történt döntés. Opatow és Inowodz között új orosz erők támadása meghusult. A Ravkánál a németek új erőkkel állították a folyót. A Bzuránál főerejükkel már a folyó keleti partján állnak. Az ellenség általánosságban csak Sochacovnél fejt ki ellenállást. A galíciai és lengyelországi helyzetet tehát kedvezően ítélik meg.

Küzdelem Varsóért.

Berlin, jan. 2.

A hadiludósítók jelentik a keleti főhadiszállásról: A helyzet a Vistulától délre, a Bzurától és a Raskától keletre egyre jobban és gyorsabb léptekkel közeledik a megérlelődés felé. A gyűrű, mely Varsót fogja félkörben körülfűlni, egyre szűkebbre szorul és mert az orosz centrum minden erőfeszítése, hogy a támadás nyomással egy ellenoffenzívával Novomiasztó és Inowodz felől ellensúlyozza, kudarcot vallott, a döntés a Varsó előtti harcokban egyre közeledik. Az új esztendő első napjai meg fogják hozni hivatalos híret annak, hogy az ostromgyűk eljutottak Varsó külső erődvonalaig.

A támadások a legnagyobb kedvvel és elégséges erővel folynak és az orosz defenzív., bármilyen makacs és szívós is, nem bírja tovább az ellenállást. A harcok helyen futóárkokkal folyik és szuronnyal kell kiverni az ellenséget, mely egy lövészárkok feladása után pár száz lépéssel tovább már előre elkészített új lövészárkokban folytatja a védekezést. A támadás leirhatatlan ereje és még a védelemnél is erősebb szívóssága azonban megtermi a gyümölcsöt. Közép-Lengyelországban a Pilica mentén a támadás szintén tért nyert. Ettől délre az osztrák-magyar hadsereg erején és ellenállásán megtörik az orosz támadás és hiábavaló minden ellenséges igyekezet, mely itt állóvésszel kísérletezik, hogy ellensúlyozza és befolyásolja a Lengyelországban folyó szövetséges offenzívát.

Róma, jan. 2.

A mai lapok londoni táviratát közölnék, amely kivonatolva ismerteti a Timesnek egy varsói tudósítását az oroszoknak Varsó védelmére irányuló intézkedéseiről. A tudósítás szerint az oroszok helyzetét nagyon megkönnyíti az a körülmény, hogy a Vistula vízállása az egész vonalon oly magas, mint a mind a téli hónapokban még sohasem volt, ha pedig a jég zajlása megindul, akkor teljességgel lehetetlenné válik a folyón való átkelés. Az oroszok a Vistula jobbpartján igen masszív intézkedéseket tesznek Varsó védelmére. Egyes helyeken, mint például Viclavicknél és ettől nyugatra, Bobrovicknél nehéz tüzérségeket helyeztek el abból a célból, hogy a német csapatállást megnehezítsék. A Vistula mentén ütegek állandóan lövik a thornowici vasúti vonalat.

Az utolsó napokban az oroszok részéről nagy csapatösszevonások történtek Dobrzyń környékén, a Vistula jobbpartján. A Vistula balpartján How már a németek kezében van.

A Bzura folyóért vívott harcok hosszadalmasságát eléggé megmagyarázza az a körülmény, hogy Sochacow és a Vistuladz a Bzura rendkívül meredek sziklafalai közt fekszik, amelyek az átkelést csaknem lehetetlenné teszik és a védelmet rendkívül megkönnyítik. Sochacowtól délre pedig a Bzura medre mintegy 16 kilométer hosszúságban mély, a part vidéke pedig mocsaras.

A Rawa jobbpartja szintén nagyon alkalmas a védekezésre, mert ezen a parton hegylánc vonul végig, amelynek a folyó felé hajló lejtőjét sűrű bokrok fedik. Bolimowól egész Nowe-Miasztóig azonban sük terület húzódik végig, amelyet nehéz volna sokáig védelmezni. Innen sokkal nagyobb veszedelem fenyegeti az oroszokat, mint nyugatról Bionik felől. A Times tudósításának véleménye szerint Varsó helyzete, ha még nem is kritikus, de határozottan fenyegetve van a város.

Előnyomulás Varsó felé.

Berlin, jan. 2.

A hadiludósítók jelentik a keleti főhadiszállásról: A helyzet a Vistulától délre, a Bzurától és a Raskától keletre egyre jobban és gyorsabb léptekkel közeledik a megérlelődés felé. A gyűrű, mely Varsót fogja félkörben körülfűlni, egyre szűkebbre szorul és mert az orosz centrum minden erőfeszítése, hogy a támadás nyomással egy ellenoffenzívával Novomiasztó és Inowodz felől ellensúlyozza, kudarcot vallott, a döntés a Varsó előtti harcokban egyre közeledik. Az új esztendő első napjai meg fogják hozni hivatalos híret annak, hogy az ostromgyűk eljutottak Varsó külső erődvonalaig.

A támadások a legnagyobb kedvvel és elégséges erővel folynak és az orosz defenzív., bármilyen makacs és szívós is, nem bírja tovább az ellenállást. A harc sok helyen futóárkokkal folyik és szuronnyal kell kiverni az ellenséget, mely egy lövészárkok feladása után pár száz lépéssel tovább már előre elkészített új lövészárkokban folytatja a védekezést. A támadás leirhatatlan ereje és még a védelemnél is erősebb szívóssága azonban megtermi a gyümölcsöt. Középlengyelországban a Pilica mentén a támadás szintén tért nyert. Ettől

Önműködő ablakredőnyök minden kivitelben Pallagi-cégnél.

dőre az osztrák-magyar hadsereg erején és ellenállásán megtörik az orosz támadás és hiábavaló minden ellenséges igyekezet, mely itt át-töréssel kísérletezik, hogy elcsúszolja és befolyásolja a Lengyel-orozszágban folyó szövetséges offenzívát.

A flandriai harcok.

Róma, jan. 2.

A „New York Herald” párisi kiadásának utolsó száma összefoglalja a flandriai harcok helyzetét és a német-francia harcok eredményeit így állítja meg: A német vonal a tengerpart mellől indul ki Lombaertzyde és Westende között, majd Siat Georges mögött elkenyeredik. Ez utóbbi község belga és francia kézen van.

E után nyugat irányában Ramscapele felé halad, anélkül, hogy érintené. Ez a város körülbelül egy kilométer távolságra van az előző területtől és a belga sereg tartja megszállva. Az arcvonal ezután délkelet felé fordul és az Yser szabálytalan folyását követi annak közepéig mentén egészen Dixmuidenig. Ezt a várost az Yser osztja két részre, a fontosabb, északi rész a németek kezében van.

A harcvonal innen egyenesen dél felé halad, Merckem irányában egy másik ártérület keresztez, majd eléri a német kézen levő Bixchootet és azután délkelet felé bekanyarodva érinti a belga francia birtokba levő Langemarckot, majd a német sereg által elfoglalt Poetscapele felé halad. A lövészárkok körül belül egy mérföldnyire húzódik meg a Passendale határáról. Ez a város ma német birtok. Ez után a belga kézen levő Cheelvelt felé fordul, melyet az entente tart megszállva. Ujja ezután egy fontos erdőségen halad át és kelet felé vonul a német kézen levő Hellebeke városáig, míg a Warnetonba vezető útra nem fordul.

Dunkerque légi bombázása.

Amsterdam, jan. 2.

A londoni lapok jelentik: Tegnap délelőtt Dunkerque fölött négy német repülőgépből álló légi flotta jelent meg, amelyek közül három számos bombát és más lövedéket dobott le a városra. Alig tíz óra az egyik repülőgép, nyomban megjelölt a másik, amely folytatta a bombázást. A városnak minden részében hullottak le bombák. Több bomba hullott a védművekre, az arzenálra, a katonai kórház kerébe több lövedék pedig Rosendaal külvárosát és a juttatást érte. Andkerket és Furnest szintén bombázták a repülőgépek. Itt több ház sérült meg és a közuti vasutat is széttörték a bombák. Estére tíz óra halott és harminckét súlyosan sebesültet szedtek össze. A sebesültek közül néhányan szállítás közben meghaltak. A negyedik repülőgép bizonyos távolságra Dunkerquetől a környéket bombázta, látványos azért, hogy ott álljon és a három másik repülőgépet figyelmeztesse a közeledő ellenséges erőre. A francia és angol repülőgépek azonban nem mutatkoztak, úgy hogy a német légi flotta felőráig tartó bombázás után sértetlenül elrepülhetett.

London, jan. 2.

A Daily Mail jelenti Duinkerqueből: Tegnap négy német repülőgép egy fél órán át bombákat dobott a város épületeire, melyeknek felrobbanása 15 embert megölt és 32-öt megsebesített. A csapatok tüzeltek az ellenséges repülőgépekre, de azoknak sikerült elmenekülniük.

Przemysl ostroma.

Berlin, jan. 2.

A milánói Secolo-nak táviratozók Pétervárról: Az orosz főváros lakossága és a tekintélyes sajtó is fűrelmetlen, mert az orosz sereg teljesen télen Przemysl körül. A Russkoje Slovo vezércikkben követeli a hadvezetéstől, hogy kezdje meg az ostromot, mert a przemysli védősereg sűrű kirohanásával nagy vérvesztéseket okoznak az orosz csapatoknak. Mihajlovszki, a kiváló orosz katonai szakíró tollából való a cikk azzal végződik, hogy az orosz sereg Przemysl körül még sok vért fog ontani. Érdekes a Novo Russz cikke, amely azt fejtegeti, hogy Przemysl még nem érejt meg az ostromra és könnyen meglehető, hogy az orosz hadvezetés taktikai okokból egyelőre le fog mondani Przemysl meggyűléséről.

Milyen a helyzet és a hangulat Szerbiában?

Szalonki, jan. 2.

Szerbiában még mindig megvannak győződve arról, hogy Oroszország meg fogja tartani ígértét és oly nagyszámú katonaságot fog küldeni, hogy Lengyelországban, illetve Galiciában lekötse a német, illetve osztrák-magyar hadsereget, hogy a monarchia nem kísérelhet meg döntő támadást Szerbia ellen. A szerb hadsereg a hájárat eddigi folyamán igen súlyos veszteségeket szenvedett. Ezt Szerbia illetékes körei is elismerik. Hogy azonban a még hátralévő hadsereget megverjék, ehhez tekintélyes erők kellenek, mert az aktív szerb hadsereg mellett a lakosság is küzd. A dec. 8-ika óta Szerbiában beállott változás új reményekkel töltötte el a szerb vezető köröket és az orosz befolyás a szerb hadszálláson nem csökken. Erre addig nem is lesz esély, amíg Szerbiában meg nem győződik arról, hogy az osztrák-magyar hadsereg galicai elfoglalása dőre is oly erőket vessen Szerbiára, amelyek a biztos sikert magukban rejtik. Bizonyos, hogy a szerb hadsereg állapota nem a legkifutóbb és a katonák öltözéke meglehetősen hiányos. Igaz, az is, hogy az Új-Szerbiából való katonák nem a legmegbizhatóbbak.

Szerbia csak akkor fog megérteni keresni a monarchiával, ha Oroszországot Lengyelországban, vagy Galiciában döntően megverik. A szerb hadsereg nagyon szeretné a békét, mert a három egymásután következett háború nagy igényeket támaszt az országgal szemben. Bizonyos, hogy ebben a háborúban nem a békeszerető lakosság kívánsága mervad, hanem Szerbiának, mint orosz vallásúnak, ki kell tartania. Így gondolkodnak Szerbiában a háborúról.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Január 3. Vasárnap Róm. kath. Ujév. Protestáns Ujév. Görög Orosz dec. 19. Sebestyén. Nap kel 7 óra 51 percek, nyugszik 4 óra 16 percek.

Időjárás. Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgönyprognozis: Változás nem várható. Déli hőmérséklet + 2 fok C.

A függetlenségi párt ujéve.

Az egyesült függetlenségi párt tagjai az új esztendő alkalmából az idén nem testületileg tisztelegtek a párt vezérének, hanem távirai üdvözléssel küldték: gróf Károlyi Mihálynak Párára, Jusih Gyulának Tornyára és gróf Apponyi Albertnek Eberhardtra. A sürgönyökre a következő válaszokat küldték:

Az országos függetlenségi és 48-as párt jó kívánásait melegen viszonozom. Kívánom, hogy az új esztendő mielőbb meghozza az áldásos békét. Adja Isten, hogy az egész emberiség újra élvezhesse a kultura jótéményeit, mi pedig a kulturában megerősödve, elérhetjük törvényeinkben alapuló nemzeti önállóságunkat minden attributumát és a haladás előfeltételeit képező demokratikus választójogot, amelyekhez való jussukat nemzetünk felbizonyították önfelelő küzdelmeikkel. Esért harcolunk a multban, ez állítja az első osztásorba jelen harcainkban véreinket és ezért ennek bangostására ép a mai küzdelmes napokban nemcsak jogunk van, de kötelességünk! Károlyi Mihály.

Szíves megemlékezéseket hálásan köszönöm és viszont mindnyájukat szívből üdvözlök nektek minden jót kíván Jusih Gyula.

A párt szíves üdvözlését hálásan viszonozom. Kívánom, hogy amint a háború alatt teljesítettük kötelességünket, úgy a háború után is legyen erőnk, hogy az eredményeket nemzetünk javára fordítsuk. Gróf Apponyi Albert.

Közgyűlés a vármegyén. Csánadvármegye törvényhatósági bizottsága hétfőn délelőtt tartja meg Hervey István alispán elnöklésével évnegyedes rendes közgyűlést.

Halálozás. Alig van ember Makón, ki ne ismerte volna Hegedűs Zsigmondot, ki hosszú időn át volt a járásbíróság vezetője. Azonban nemcsak általánosan ismerték városunkban ezt a mintaszert életet élt és aggasztó, de általánosan tisztelték is. A bírói pályáról már régebben visszalépett és nyugdíjban élt. Ő maga családát soha nem alapított. Régebben öreg édes anyját, utóbb özvegyét tartotta el. Azonban nem feledkezett meg a református egyházzal szem, melynek presbiter volt. Még életében több alapítványt tett egyházánál. Ez a tiszteltreméltó öreg ember pár nappal ezelőtt tüdőgyulladásba esett és a 84 éves ember szervezete nem bírta leküzdeni a veszedelmes betegséget, tegnap este jobblétre szenderült. Temetése holnap vasárnap délután lesz oráclóval. A temetési szertartást Nagy Károly kir. tanácsos, elnökléssel végzi. Az elhunytól hozzátartozói a következő gyászjelentést adták ki:

Öze, Horváth Jánosné Hegedűs Júlia, Hegedűs Zsófi, Hegedűs Sándor és neje Gyenes

Ida mélyen elszomorodva adták tudtára a rokonoknak és ismerősöknek, hogy szeretett testvérük Hegedűs Zsigmond nyugalmazott királyi járásbíró ujév napján este 8 órakor életének 84 ik évében rövid szenvedés után elhunyt a temetése január 3-án délután 2 órakor lesz a Szép utcai 9. számú családi házból, a református egyház szertartásai szerint.

Makó, 1915. január 2.

Örök boldogság legyen az igaz ember példás életének jutalma!

Tilos a szákmányolt hadi dolgokat kirakatokba kitenni. A belügyminiszter ma rendeletet küldött Csánadvármegye törvényhatóságához. Ebben a rendeletben megtiltja a miniszter azt, hogy az ellenséges hadseregektől szákmányolt katonai felszerelési tárgyakat a kirakatokba tegyék és azt ott mutogassák.

A szegény Lázárok. Nincs ember, ki a legnagyobb elismeréssel ne adózzék a Makó városában levő katonai kórházakban tapasztaltak fölött. Mintaszerb a gyógykezelés, a sebesült katonák ápolása és mindenütt a legnagyobb tisztaság uralkodik. A katonák úgy mindent olyan szép fehér, mint a hó. Mikor a kórházaknál tapasztaltak fölött általánosan a legnagyobb elismerés hangja nyilatkozik meg, ugyanakkor nem lehet figyelmen kívül hagyni egy a közönség köréből több esetben felhangzó jogos észrevétel sem. A lábbelű vagy könnyebb sebesült katonákat kiengedik rendszerint délutánokként a városba sétálni. E szegény katonáknak olyan a felső ruházat, hogy megcsúsznak az ember szíve. Köpenyek, nadrágjuk gyűrött, rongyos, piszkos sáros. Bakancsukon a legtöbbször még fel lehet fedezni a harctéri serát. Valóságos szegény Lázároknak tűnnek fel utcákon ezek a kós katonák és külön megjelenséskben homlok-egyenest ellentétben állanak a kórházakban tapasztalt belső renddel és tisztasággal. Azt tartjuk, hogy valamiképp ki lehetne tisztítani ezeket a szegény katonáknak felső ruháit, hogy ne legyenek olyanok, mint a szegény Lázárok.

Be kell jelenteni a zabkészletet. A zabról nem állunk olyan bőven, mint a hogy szeretnék. A hadsereg lovas számára nagyobb mennyiségű zabra van szükség. A földművelésügyi miniszter a zab métermérszájának árát 24 koronában állapította meg és ugyancsak a miniszter rendelte alapján a városi tanács hirdetmény útján hívja fel a lakosságot, hogy vedmag szákegletének kivételével összes zabkészletét a városi tanácsnál, illetve Gorcsa Péter városi tanácsjegyzőnél a hó 10-ig jelentse be. Aki a felhívásnak eleget nem tesz, azt szigorúan büntetik.

Az iparsó ára 1915-ben. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara ezúton hozza az érdekeltek tudomására, hogy a kereskedelemügyi miniszter a 3 százalékos szódával denaturált iparsóra nézve fentartja a jövő, 1915. évre is azokat az árakat, amelyek az 1914. évre megállapítottak. Ezek szerint a tisztított iparsó ára egy száz métermérszáján alul mennyiségben métermérszájként 2 korona 57 fillér,

a tisztátalan iparsó pedig 2 korona 17 fillér. Egyzáz métermázsa vagy azontólali mennyiség-nél az ár métermázsként a tiszta iparsónál 2 korona 20 fillér, a tisztátalan iparsónál 1 korona 80 fillér. Ez az ár az iparsónak a sójvédéki vezérigység szigetkamarai és marosújvári denaturáló telepeia való átvétel esetére bír érvénnyel. Szigetkamarán azonban a fentiekben megállapított árakhoz még a bányahelyekről való szállítási díj jár, melyben métermázsként 18 fillér hozzászámítandó. Az iparsónak az ország egyéb helyein való átvétele esetére, az itt megállapított árak a szigetkamarai, illetőleg a marosújvári denaturáló teleptől járó vasúti szállítási díjakkal emelkednek.

Katonai lóvásárlás Makón. A német hadsereg részére katonai ló-sorozói bizottság fog a vásárláson 1915. január hó 14 én reggel 8 órakor (csütörtökön) készpénz fizetés mellett lovakat vásárolni. Elővezethető minden fajta, de csak herélt ló 4 és 15 év közötti korban.

Meghívó. A makói hagyma- és zöldségtermelő egyesülete egyeteme magyarágos Dr. Galambos Ignác polgármester ur védnöksége mellett e hó 10-én, vasárnap este 7 órakor a Korzó-szálloda udvari díszteremben jótékony táncmulatságot rendez. A rendezőség mindent elkövet, hogy az estély sikerült és a hangulat kitűnő legyen. Belépő díj személyenként 1 korona. A felülfizetések és a jövedelem a harcban elesettek makói özvegyeinek és árvaiknak segélyezésére fordítatik. Mindenkit szívesen lát a rendezőség. A felülfizetések hírlapilag nyújtáztatnak.

Cukorrépatermelők értekezlete. A háborúnak ez évre való áttérő zódása immár annyira bizonyos, hogy minden gazdának számolnia kell ezzel az eshetőséggel a tavaszi munka tervezet megállapításánál. A hadműveletek folytán beállított munkabérek következményeivel különösen számolnia kell a cukorrépa termelő gazdának, de számolnia kell a munkabérek nagymértékű emelkedésével is, úgy hogy e két tényezőre való tekintettel az is kérdésessé válik, vajon a gazda bele mehet-e a cukorrépa termelésébe a ha igen, milyen terjedelemben s milyen feltételek mellett. Ezen rendkívüli viszonyok folytán az Országos Magyar Gazdasági Egyesület szükegesnek tartotta a cukorrépa termeléssel foglalkozó gazdákat és a cukorgyárosokat egy közös értekezletre hívni össze, amely január hó 10-én, Budapesten, a Magyar Mezőgazdák Szövetsége székházában (Alkotmány-utca 29.) lesz megtartva és kívánatos, hogy azon az érdekeltek gazdáik minél nagyobb számban vegyenek részt.

Az Uránia színház vasárnap délután 4 és este 8 órai kezdéssel rendkívül érdekes műsor keretében tartja meg az előadást.

Gazdák figyelmébe !!
Kocsi és lótarakó ponyvákat, kender zsákokat legolcsóbban szállít **Glück Samu** gépraktára, Makó, Szegedi-u.

Makó város szive.

Hivatalos nyugtázás a katonai kórházi adományokról.

A város által berendezett katonai sebessélt kórházak részére a következők adományoztak.

Természetbeni adományok:

Mészáros Rózika 1 üveg meggy, 1 üveg barack, 2 liter bab, Jenői Istvánné 3 liter lekvár, 25 tojás, Harcsás Andrásné 1 szappan, 2 ing, 3 lábravaló, Nagy Sándorné 3 liter tej, Kőrösi Istvánné 6 kalács, 2 kanna kávé, 2 ing, 6 zsebkendő, 2 lábravaló, Szabó Józsefné 1 oldal szalonna, 1 liter méz, 1 csomó kötözöruha, Vigh Pálné 2 zsák burgonya, 1 üveg szavanyaság, B. I. Istvánné 1 üveg rum, Adám Andrásné 30 tojás, Kiss Bálintné 2 kg. cukor, 2 kg. só, 1 fazék lekvár, 8 citrom, D. Nagy Sándor 7 liter tej, özv. Kötörczó Józsefné 2 szappan, 2 liter bab, fél liter bab, 1 liter tarkony, Jungné Kolbász, hurka, 3 liter tej, Szabó Anikóné 1 kosár bab, 5 kg. szappan, Vigh József 2 üveg belőtt, 6 szappan, Hegyi József 1 pár lábravaló, Kocsis Mihály 2 szines kancsó, egy kenyér asszony 2 liter bab, 30 tojás, Beranyi Antal 2 lepedő, 1 törülköző, Zeltner Rudolfné 1 lepedő, Kocsis István 4 párnahuzat, 2 lepedő, Burantai Antal 1 lepedő, Beranyi Sándor 2 lábravaló, 2 ing, 2 párnahuzat, 2 lepedő, 2 törülköző, B. Nagy Mihály 2 takaró, 2 pár fehérpuha, Reisz Lázárné 10 ing, 3 pár tepsz, 10 pár harisnya, Hochwald Salamonné 112 drb. káposzta, 5 csomag levélpapír, Jenői Istvánné 1 párna buzáttal, 1 fél tábla szappan, Szalai Sámuelné 2 üveg belőtt, Iritz Miksné 1 üveg cognac, Popper Gyula 1 üveg szobafesték, 1 üveg kölni víz, Czina Jánosné 12 ing, 11 lábráló, Mollitoriz Kalmárné 5 hálóing, 9 lábravaló, 9 zsebkendő, 3 pár házcipő, 18 pár harisnya, 1 pár lábszárvédő, Szabó Bálintné 1 kanna tej, 1 fazék lekvár, özv. Lakatos Gyuláné 1 üveg ecetes paprika, Kusz Ferencné 1 drb. szalonna, 2 kg. dió, 5 ing, 4 alsónadrág, 2 borogatóruha, Nagy Miksné 4 ing, 3 lábravaló, Nagy Imréné 150 cigarett, Mágori Jánosné 2 üveg meggy, Kerész Aladárné 1 könyv könyv tézisz, Nacsá György 70 fánk.

Hogyan leszünk 100 esztendősek ?

Válasz:

Igyék naponta 1-2 palack

Szent István duplamaláta sört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérzegénység, álmatlanság, gyomorhajoknál; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek, szoptató nőknek is.

Ezen világhírű sör a Kőbányai Polgári Sertőde gyártja. — Kapható minden fűszer- és csomagüzletben. Eredeti gyári palackoltásban kapható: Iritz Sámuel özvegye cégnél, Makón.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(714)

92. fejezet.

A kihallgatás.

Most természetesen következtek mindentéle megjegyzések, magyarázatok és találgatások. Ez a bizonytalanság még jobban izgatta a tömeget.

Az már az utolsó, midőn egy herceg banditákkal szövetkezik.

Ez a súlyedés netovábbja.

Némelyek védelmükbe vették Robertot, a legnagyobb rész azonban ellene volt és rettenetesen zajongott.

Először az öregebbik fiu csinált valami botrányt, most a fiatalabbik folytatja.

Ennek végét kell vetni, kiáltották össze vissza.

A rendőrség Roberto palotájába érve, rögtön hozzálátott a házkutatáshoz.

A cselédség egész meg volt dőbbenve.

Eddig ugyszólván tréfára vették a dolgot, most azonban látták, hogy a dolog komoly fordulatot vett.

Urakat ott fogták a rendőrségnél és ez rossz jel.

A rendőrfőnök kiadta a parancsot, hogy azonnal munkához kell látni.

Mindent átkutatni, semmit sem hagyni megnezetlenül, ez a jelző.

Legelőször is Roberto dolgozó szobáját vették vizsgálat alá.

Felforgatták minden, kihozogatták az íróasztal fiókjait, levették a falakról a képeket s vizsgálat alá vették a falak oldalukat.

Itt nem találtak semmit.

A fogadó szobában is kutattak, de nem igen kezegették magukat eredményeivel.

A rendőrtisztek egyike valahogy belenyúlt a vázák egyikébe s sajtáságos letétre bukkan.

Folyt. köv.

MAKÓI URÁNIA SZÍNHÁZ

?

HEIDELBERGI
DI AKÉLET.

Dráma 3 felvonásban.

Tisztelettel **Az igazgatóság.**

Egy jobb minőségű kis fias tehén

van eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó sertések.

15 darab egy és fél éves és 25 darab egy éves mangolica herói, vészelt, kitűnő hizónak való sertés eladó. Megtekinthető és tudható a földesúri réten özv. Markó Péternénél.

Lóralaló, megbízható fiu tanulónak

felvétetik e lap nyomdájában.

Értesítés Kőbányáról !!

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csánádvármegye részére

Főraktárunkat

Iritz Sámuel özv. cégnek

adtuk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legizsibb eredeti gyári töltésű Világos Maláta és Dupla Maláta sörözöt beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségekben. Vendéglősök és italmérők külön kedvezményes árakban részesülnek. — Kőbányai Polgári Sertőzöde Résvényiársaság.

Egy jóforgalmu

italmérés

berendezéssel együtt eladó. Értekezhetni lehet Iritz Sámuel özv. cégnél.

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot, meg találja benne amire szükség van.

Figyelem !

Uj vizmentes ponyvák és kender-zsákok, morzsolók és mérlegek, motoros favágó fűrészek, patentzáros tejes-kannák, kitűnő torpedó karrosseriás 4 üléses autó, egy kitűnő Yost-irógép olcsón eladók

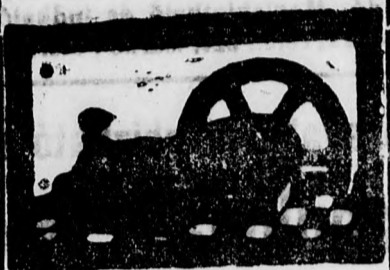
Glück Samu cégnél Makón.

Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.
Iritz Sámuel özv. cégnél
Makón.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körting”
Diesel motorok

Szivógáz

és benzinmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és
nyersolajlokomobillal. Benzi-
nes magánjáráók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok
keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa mérnöki
iroda

Budapest, V. Koháry-utca 4. szám.
Saját érdekében kérjen! Ittaniul árajánlatot!
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező finanszírozási feltételek!

Egy üzlet helyiség

esetleg műhelynek is kiadó
Iritz Sámuel özv. cégnél.

Száraz szalma

sértés perzselésre
Iritz Sámuel özv. cégnél
kapható.

Here polyva és tavaszi

árpa szalma ::
IRITZ MIKSÁNÁL
kapható, kazalonként és
ölenként.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szeplő, májfojt,
ar- és kézvrösség és min-
dentéle bőrtisztatás ellen

**Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.**

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
rona piperszerek több kiállítású ár-
mekkel lettek kiállításra.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására
hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban
gazdasági gépraktáramban a legújabb modellű
JOHNSTON - eredeti -
kévekötős aratógépek már megérkeztek
és szokot a legolcsóbb árban bocsájtom
nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300
gazdánál működnek, azok legnagyobb meglepé-
sére, ami tényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának,
ugyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültetők
is. - Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan
teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy arató-
gépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb mun-
kaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. - Raktáron tar-
tok kifutó Sisaal-féle kévekötő zsinógot, elsőrendű gépolajat, Bacher-
féle ekéket amerikai tükörcél kormánynyal, Imperátor mő-
trágya és magvető gépeket, saját találmányu vessző utánzatu vas-
pálcás boronákat, répa és szecsakavágókat. - Együttal bátorko-
dom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gé-
pekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol
mindennemű javításokat a legszakzszerűbben, jutányos áron készi-
tek autogén hegesztő gépemmel a legkomplicáltabb munkákat
végzem. - Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron
vállalom. - Magam a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlv,
maradám kiváló tisztelettel

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító mű-
helye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

MEG VAN A BÉKE

minden családban, ha a férj saját arcképét látja a „Hősök nagy arc-
kép albumá”-ban. Tehát helyesen cselekszik minden asszony, kinek
férje vagy hozzátartozója a harctéren küzd, ha behozza ezeknek arcké-
peit kiadóhivatalunkba, még mielőtt

= a háborúnak vége =

nincs, mert ez által nemcsak nemes célt szolgál, — mivel a befolyó
összeg nagy része a vörös-kereszt javára megy, — hanem nagy örö-
met szerez ez által minden gondos asszony a háborúból visszatérő hő-
söknek. Jelszavunk: Mentől több fényképet, hogy annál szebb legyen
a „Hősök nagy arckép-albuma.”

Még mindig fogad el kiadóhivatalunk az albumba fényképeket!!